МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«18» вересня 2026р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Освітня програма Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша – англійська)
Спеціальність В11 Філологія
Спеціалізація В11.041 германські мови та літератури(переклад включно), перша – англійська
Галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Факультет філології, журналістики та мистецтв
Кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова
Курс 1

Івано-Франківськ 2026/2027

Програму розроблено:
1.Кіщенко Ю.В., к. пед. н., доценткою, доцент кою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова.
2. Базилевич Н.В., к.філол. н., доценткою, доцент кою кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

Програму розроблено на основі освітньої програми «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша – англійська», затвердженої 25.06.2020 р. вченою радою Херсонського державного університету.

Освітня програма «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша – англійська», акредитована Національним агентством. Рішення ухвалене 26 січня 2021 року, протокол № 1(44).

В.о. деканеси факультету_____Ірина ГОШТОНАР

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова

Протокол № 1 від «28» серпня 2026 р.

Завідувач/чка кафедри _____Юлія КІЩЕНКО

Схвалено науково-методичною радою факультету філології, журналістики та мистецтв

Протокол № 1 від «28 » серпня2026 р.

Голова ради___Ірина ГОШТАНАР

Керівниця навчального відділу _____ Вікторія ЯЦЕНКО
«18» вересня 2026 р.

ВСТУП

Переддипломна практика є важливою складовою підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Предмет переддипломної практики – науково-дослідна робота як специфічний вид науково-практичної діяльності в галузі науки й освіти. Зазначений вид навчальної діяльності формує здобувачів як професіоналів дослідників. Переддипломна практика дозволить здобувачам вдосконалити навички, необхідні для написання кваліфікаційної (магістерської) роботи, зокрема для оптимального планування роботи над темою обраного дослідження, узагальнення результатів проведеного наукового дослідження, оформлення та презентації.

Під час проходження практики здобувачі повинні виконати низку завдань, які демонструватимуть рівень творчого застосування теоретичних знань із досліджуваної проблематики, володіння методикою наукових лінгвістичних досліджень, уміння працювати з фаховою науковою літературою, словниками, довідниками, здатність апробувати результати роботи у формі, тез або статей у наукових збірниках.

В Україні наукова діяльність регламентується Законом України «Про наукову та науково-технічну діяльність» який є основою цілеспрямованої політики в забезпеченні використання досягнень вітчизняної та світової науки для задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб.

Успішне оволодіння здобувачами навичками дослідження і творчої роботи допомагає їм порівняно легко включатися в професійну діяльність, переводити наукові знання в площину практичного використання.

Переддипломна практика здобувачів спеціальності В11 Філологія, спеціалізації В11.041 германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська здійснюється відповідно до навчального плану.

Завдання практики пов’язуються з основними напрямками науково-дослідної роботи кафедри та покликані допомогти здобувачам у виконанні їх кваліфікаційного дослідження з обраної теми.

Відповідно до навчального плану переддипломна практика здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти проходить у 1 семестрі. Тривалість проведення переддипломної практики – 2 тижні16.12.2026-29.12.2026 денна форма навчання, 2 тижні 02.11.2026-13.11.2026 заочна форма навчання.

Базою для проходження переддипломної практики є кафедра англійської філології та світової літератури імені професора Олега Мішукова. Керівниками практики призначаються наукові керівники кваліфікаційних робіт, які відповідають за організацію та проведення практики. Навчальне навантаження за керівництво переддипломною практикою – у межах навантаження за керівництво кваліфікаційними роботами.

Нормативне забезпечення проведення переддипломної практики здійснено на основі таких документів:

• закону України "Про вищу освіту", який визначає принципи державної політики у сфері освіти і впливає на формування змісту переддипломної практики;

• положення Міністерства освіти і науки України "Про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів в Україні", затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.1993 року № 93;

• положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 02.09.2020 № 789-Д,

• положення про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 29.01.2024 про внесення змін до Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті від 07.02.2024 №88-Д

• положення про введення в дію рішення вченої ради ХДУ від 30.10.2023 про затвердження Положення про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті від 17.11.2023 № 521-Д

• освітньо-професійної програми за спеціальністю В11«Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)), перша-англійська».

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 11	Переддипломна практика	3	залік	поглиблення професійного досвіду, розвиток загальних і професійних компетентностей, перевірка готовності здобувача до самостійної професійної та науково-дослідної діяльності для виконання кваліфікаційної роботи

1. МЕТА, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФОРМАТ ПРАКТИКИ

Мета переддипломної практики полягає в тому, щоб забезпечити взаємодію між навчальною і науково-дослідною роботою у вищому навчальному закладі, навчити здобувачів застосовувати на практиці одержані теоретичні знання сучасних напрямів та методів наукових досліджень у галузі лінгвістики.

Переддипломна практика спрямована на розвиток вмінь самостійного наукового пошуку, розширення обізнаності з сучасними методами і методиками лінгвістичних досліджень; покращення навичок роботи зі спеціальною науковою літературою.

Основними **завданнями** переддипломної практики є:

1) удосконалення вмінь і навичок планування, організації та самостійного виконання науково-дослідної роботи;
2) оволодіння основами науково-дослідної діяльності (аналіз явищ, висування власної гіпотези, логічність, послідовність та аргументованість її доведення, узагальнення спостережень, формулювання висновків);
3) розвиток умінь застосовувати одержані знання під час вирішення конкретних наукових завдань, зокрема, знання основ наукової методології;
4) формування готовності й здатності здобувачів до самоосвіти та саморозвитку, самостійної дослідницької роботи в майбутній професійній діяльності;
5) добір матеріалу (дидактичного, фактичного), зокрема для проведення експерименту з теми кваліфікаційної роботи, розробка алгоритму виконання експерименту;
6) оформлення результатів самостійного дослідження згідно з вимогами;
7) закріплення навичок оформлення посилань на джерела інформації та списку використаних джерел відповідно до чинних вимог щодо оформлення наукових праць;
8) оперативне усунення певних недоліків (невідповідностей у змісті, структурі або оформленні науково-дослідної роботи).

Практика проводиться за дистанційною формою за допомогою платформи онлайн-комунікації як Zoom відповідно до наказу «Про організацію та проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у Херсонському державному університеті» від «17» листопада 2023 № 521-Д.

Формат практики - дистанційний

2. ПРОГРАМНІРЕЗУЛЬТАТИНАВЧАННЯ ТА КОМПЕТЕНТНОСТІ

Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
ОК 11	Переддипломна практика	**ЗК-1.**Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК-2**.Здатність бути критичним і самокритичним. **ЗК-3.**Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу	**ФК-3.** Здатність до критичного осмислення історичних надбань та новітніх досягнень філологічної науки. **ФК-4.** Здатність здійснювати науковий аналіз і	**ПРН 2.** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземними мовами. результату й організації успішної комунікації.

		інформації з різних джерел. **ЗК-4.**Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. **ЗК-11.**Здатність проведення досліджень на належному рівні. **ЗК-12.**Здатність генерувати нові ідеї (креативність). **ЗК-13**.Здатність до самостійного визначення і аналізу закономірностей історико-культурних явищ та суспільних процесів в Україні в контексті європейського та світового простору	структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. **ФК-5.** Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі германської філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.	**ПРН-6.**Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації **ПРН 9.** Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації. **ПРН 11.** Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних. **ПНР 12.** Дотримуватися правил академічної доброчесності. **ПРН 15.** Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу. **ПНР 17.**Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі

3. ПРОГРАМА (ВИДИ, ЗМІСТ І ОБСЯГ ЗАВДАННЯ (РОБІТ), ФОРМА ВИКОНАННЯ) ПРАКТИКИ

Зміст і оцінювання практики

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності	Кількість Балів за виконання робіт/ завдань (max)
1	2	3	4
1.	Складання первинного бібліографічного списку за темою дослідження	Бібліографічний список із 40-50 джерел оформлених відповідно	10

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності	Кількість Балів за виконання робіт/ завдань (max)
		до ДСТУ 8302:2015	
2.	Створення презентації за одним із ключових питань майбутньої кваліфікаційної роботи	Презентація Power Point	**20**
3.	Написання тез доповіді/ статті за темою роботи	Тези/Стаття 2 -3 сторінки	**20**
4.	Презентація звіту	Презентація Power Point	**25**
5.	Відповіді на питання під час заліку	Усна відповідь	**25**
Загальна кількість балів:			**100**

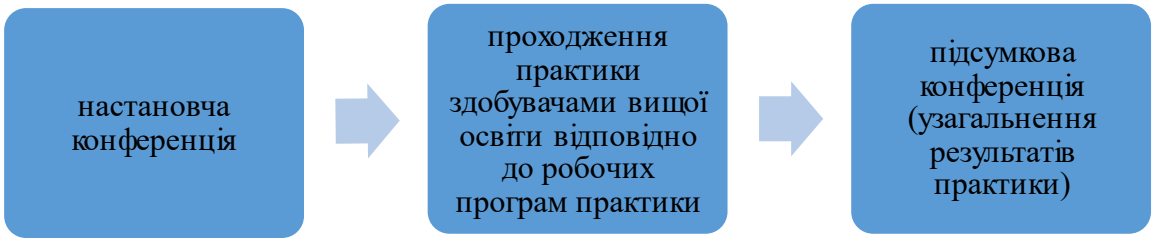
Примітки:
Загальна кількість балів:
-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 №803-Д)

Мета та завдання практики визначають її зміст:

1. Організація і планування роботи з написання кваліфікаційної роботи.
2. Систематизація та впорядкування результатів науково-дослідницької роботи. Висвітлення результатів власного наукового дослідження та основних положень досліджуваної проблеми в контексті сучасного стану розвитку відповідної науки.
3. Оформлення науково-дослідної роботи та списку використаних джерел.
4. Тези, наукова доповідь, стаття у збірнику наукових праць, науково-методичному періодичному виданні за темою кваліфікаційної роботи. Анотація до наукової статті (українською, англійською мовами).
5. Участь у науковій дискусії. Коректне та аргументоване викладення власної думки в умовах спонтанного спілкування з приводу результатів самостійної науково-дослідницької діяльності: захист спостережень, обґрунтування висновків.
6. Конструктивність сприйняття зауважень, критики з боку наукового керівника, рецензента, членів комісії з попереднього захисту кваліфікаційних робіт.
7. Коригування недоліків, виправлення помилок, удосконалення змісту кваліфікаційної роботи на підсумковому етапі.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика включає три етапи.



На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій:

- завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу.

На початку практики здобувачів вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішньоготрудовогорозпорядкупідприємства,порядкомотриманнядокументаціїтаматеріалів.

Здобувачі зобов'язані:

• до початку практики пройти інструктаж з техніки безпеки і протипожежної безпеки;

•ознайомитися з порядком отримання документації та матеріалів;

• отримати консультації керівника практики щодо оформлення всіх необхідних документів;

• виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;

• дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії,

• нести відповідальність за виконану роботу;

• своєчасно скласти залік з практики.

Керівник практики забезпечує:

• проведення практики відповідно до програми (консультує здобувачів щодо збору матеріалу, написання звіту);

• перевірку виконання всіх видів та повноту їх відображення у звіті;

• проведення обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки;

• контроль за виконанням правил внутрішнього трудового розпорядку.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: презентація, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація;
- практичні методи: розв'язання практичних та аналітичних завдань,

метод проєктування, виконання індивідуальних завдань, тренінг тощо.

Контроль під час практики складається з поточного і підсумкового. За результатами проходження практик здобувачем подається звіт для перевірки та оцінювання.

5. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Вид роботи	Методичні рекомендації до її виконання
Бібліографічний список за темою дослідження	Бібліографічний список повинен складатися із 40-50 джерел, складених в алфавітному порядку, відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (ДСТУ 8302:2015). У ньому повинні переважати новітні видання. Для цього залучаються вітчизняні та закордонні літературні джерела.
Презентація за одним із ключових питань майбутньої кваліфікаційної роботи	У презентації подають: огляд літератури з теми досліджуваного питання, аналіз ситуації з проблеми, опис здійснених досліджень і розробок та застосованих при цьому методик, узагальнення результатів дослідження. Аналіз літератури повинен бути не описовим і констатуючим, акритичним, орієнтованим на пошук шляхів розв'язання проблеми і презентувати власну позицію автора стосовно позиції інших дослідників. Висновки мають містити стисле викладення результатів, отриманих автором дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у певній галузі. Для дотримання бажаного стилю висновків корисно застосовувати в пунктах висновків такі слова та вислови: *проаналізовано..., встановлено..., виявлено..., що дозволило..., доведено…, показано…, розроблено…, отримано…, запропоновано…, рекомендовано…, вважається за доцільне* ... тощо. .
Тези доповіді або стаття за темою роботи	Тези доповіді (гр. thesis – положення, твердження) – це опубліковані до початку наукової конференції матеріали із викладом основних аспектів наукової доповіді. Вони фіксують наукову точку зору автора і містять матеріали, які раніше не друкувалися. АЛГОРИТМ НАПИСАННЯ ТЕЗ Крок 1. Визначити тип та вибрати відповідну структуру тези. Крок 2. Визначити майбутній основний результат або висновок роботи. Крок 3. Сформулювати попередню назву тези. Слід при цьому враховувати: обраний раніше тип тези; основний результат роботи і її фактичний зміст, який буде описано в тезах; Крок 4. Скласти структуру тези відповідно до обов'язкових розділів тези обраного типу. Продумайте, про що піде мова в кожному розділі. Кожну ідею опишіть кількома реченнями: одному розділу в тексті тез (точніше – кожній ідеї) відповідає один абзац. Якщо у вас з'явилося декілька ідей, значить, цей розділ складатиметься з декількох абзаців. Таким чином ви отримали докладний план

Вид роботи	Методичні рекомендації до її виконання
	ваших тез - основний зміст з кожного абзацу. Крок 5. Перевірити на достатність розділів і абзаців для повного розкриття теми. Уважно прочитайте написане і перевірте, чи достатньо цих розділів і абзаців для повного розкриття теми. Якщо недостатньо – допишіть. У тезах на 2-3 сторінки бібліографія не має перевищувати 5 пунктів. *КЛАСИЧНА СТРУКТУРА ТЕЗ:* *Постановка завдання:* історія завдання, її значимість (особливо слід підкреслити зв'язок з сучасними дослідженнями у відповідній галузі), визначення та терміни (не слід перераховувати всі загальноприйняті терміни, використані в роботі, але поняття, властиві даній конкретній галузі, слід згадати), безпосередня постановка задачі та її місце в загальному контексті дослідження. *Методи, використані автором*: перерахувати методи. Також слід вказати основні інструменти дослідження, такі як: лабораторія, в якій проведено дослідження, наукове програмне забезпечення, навчальний заклад, регіон тощо. *Основні результати:* слід сформулювати ваші основні досягнення. У цьому пункті дотримуйтеся максимальної чіткості і ясності. *Висновок і можливі шляхи застосування досліджень*: опишіть результати з точки зору загальної значущості для вашої галузі дослідження, сформулюйте можливі шляхи виконання завдання. Слід пам'ятати, що тези не повинні містити докладних доказів/описів процедур дослідження. Вони повинні давати чітке уявлення про проведене дослідження. ***Методика написання наукової статті:*** Рукопис статті, як правило, має містити повну назву роботи, прізвище та ініціали автора, анотації двома мовами (українською, англійською) на окремій сторінці, список використаної літератури. Структурні елементи статті: 1. Вступ - постановка наукової проблеми, її актуальність, зв'язок з найважливішими завданнями, що постають перед Україною, значення для розвитку певної галузі науки або практичної діяльності (1 абзац); 2. Основні (за останній час) дослідження і публікації, на які спирається автор; сучасні погляди на проблему; труднощі при розробці даного питання, виділення невирішених питань у межах загальної проблеми, котрим присвячена стаття (0,5 сторінки машинописного тексту через два інтервали); 3. Формулювання мети статті (постановка задачі) - висловлюється головна ідея даної публікації, яка суттєво відрізняється від сучасних уявлень про проблему, доповнює або поглиблює вже відомі підходи; звертається увага на введення до наукового обігу нових фактів, висновків, рекомендацій, закономірностей або уточнення відомих раніше, але недостатньо вивчених. Мета статті випливає з постановки наукової проблеми та огляду основних

Вид роботи	Методичні рекомендації до її виконання
	публікацій з теми (1 абзац). 4. Виклад змісту власного дослідження - основна частина статті. В ній висвітлюються основні положення і результати наукового дослідження, особисті ідеї, думки, отримані наукові факти, виявлені закономірності, зв'язки, тенденції, програма експерименту, методика отримання та аналіз фактичного матеріалу, особистий внесок автора в досягнення і реалізацію основних висновків тощо. 5. Висновок, в якому формулюється основний умовивід автора, зміст висновків і рекомендацій, їх значення для теорії і практики, суспільна значущість; коротко накреслюються перспективи подальших розвідок з теми (1/3 сторінки).
Написання звіту	Звіт оформлюється в друкованому вигляді на аркуші А4, 14 шрифтом, інтервал 1,5, вирівнювання по ширині, обсяг – 300 слів. Звіт має містити такі обов'язкові складники: • загальна характеристика видів роботи, що виконувалися під час практики, • самоаналіз якості виконання завдань з практики, характеристика труднощів, що виникали під час проходження практики, • загальна оцінка результатів проходження практики (які знання поглиблено, яких нових знань і вмінь набуто тощо), побажання щодо покращення умов проходження практики. Звіт має бути оригінальним твором, виконаним самостійно кожним здобувачем.

Кваліфікаційна робота для здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти – це самостійна науково-дослідна робота, виконує кваліфікаційну функцію, тобто готується з метою публічного захисту і отримання академічного ступеня магістра. Основне завдання її автора – продемонструвати рівень своєї наукової кваліфікації, уміння самостійно вести пошук і вирішувати конкретні наукові завдання.

Кваліфікаційна робота, з одного боку, має узагальнюючий характер, оскільки є своєрідним підсумком підготовки магістра, а з іншого – самостійним оригінальним науковим дослідженням здобувача, у розробці якого зацікавлені установи, організації, підприємства, при цьому здобувач упорядковує за власним розсудом накопичені факти та доводить їх наукову цінність або практичну значущість.

Мета кваліфікаційної роботи – навчитися застосовувати набуті у процесі навчання теоретичні знання і практичні навички для самостійного розв'язання конкретної актуальної проблеми на підставі критичного аналізу й узагальнення існуючої інформації, проведення власних досліджень.

Завдання кваліфікаційної роботи:

- систематизація і поглиблення теоретичних знань з обраної спеціальності;

- використання вмінь і навичок формулювання, описання і розв'язання проблем теорії та практики;
- вироблення системного підходу до розгляду проблем, виявлення закономірностей і тенденцій їх розвитку;
- розвиток умінь наукового дослідження, категоріального й теоретичного відображення подій, що відбуваються в державі;
- використання вмінь роботи з літературою, нагромадження і перероблення інформації з проблеми, аналізу різноманітної емпіричної інформації, її статистичного і комп'ютерного опрацювання;
- вироблення вмінь, використання нагромадженого в Україні та за кордоном передового досвіду зі спеціальності.

Організація підготовки та захисту кваліфікаційної роботи:

1.1. Обґрунтування вибору теми, порядок проведення досліджень.

Теми кваліфікаційних робіт повинні:

- відповідати напряму професійного спрямування згідно із спеціалізацією;
- розроблятися професорсько-викладацьким складом (з метою уникнення плагіату мають поновлюватися щороку).

Своєчасний і обґрунтований вибір теми кваліфікаційної роботи значною мірою підпорядковує собі весь процес засвоєння знань і набуття вмінь для ефективної майбутньої діяльності.

Успішна підготовка кваліфікаційної роботи має базуватися на високій особистісній мотивації, адже розвинута мотивація значно розширює творчі можливості людини, створює сприятливі умови для виконання складної і відповідальної роботи. Тому під час вибору теми необхідно враховувати такі обставини:

- тема роботи має викликати професійний інтерес до її розкриття;
- тема повинна збігатися зі сферою майбутньої роботи за фахом і напрямом кар'єрних просувань, мати практичну актуальність і викликати інтерес;
- тема не повинна виходити за межі тієї спеціалізації, якої здобувач набуває в університеті.

Здобувач має право самостійно сформулювати тему кваліфікаційної роботи і подати заяву про її затвердження завідувачу кафедри, в якій навести конкретні мотиви свого вибору – робота над темою в межах наукових студентських досліджень, теоретичний інтерес до теми, її зв'язок з професійною діяльністю тощо.

План кваліфікаційної роботи складається здобувачем самостійно, на підставі завдання на виконання кваліфікаційної роботи та календарного плану роботи, узгоджується з науковим керівником.

Здобувачем проводиться опрацювання наукової літератури, практичних матеріалів, визначається методологія дослідження, аналізуються стан та шляхи розробки проблеми, розробляються висновки.

Науковий керівник здійснює:

- перевірку виконання плану дослідження;
- рекомендації щодо джерел інформації та застосування методів дослідження;
- контроль за дотриманням термінів підготовки кваліфікаційної роботи.

Рекомендована структура доповіді та зміст її окремих елементів:

1. Загальна характеристика роботи (стисло) – актуальність дослідження, характеристика проблеми, предмет і мета роботи, стан і досвід розв'язання проблеми.

2. Характеристика проведеного дослідження – описання власних досліджень і розробок: визначення обраних шляхів дослідження й розв'язання проблеми, аналітичні обґрунтування аргументів і фактів, огляд методик і локальних результатів досліджень, виконаних розрахунків, створених моделей чи схем. Увага концентрується на аргументації положень, що винесені на захист.

3. Результати і висновки – характеристика отриманих наукових і практичних результатів, пропозицій і рекомендацій, загальні висновки. Увага концентрується на власному внеску в розв'язання проблеми.

Структура кваліфікаційної роботи та характеристика її розділів.

Кваліфікаційна робота виконується державною мовою.

Рекомендований обсяг роботи не менше 40-45 друкованих сторінок основного тексту.

Обов'язкові складові кваліфікаційної роботи:

1. Зміст роботи містить перелік структурних елементів роботи із зазначенням сторінок.

2. Вступ розкриває сутність наукової проблеми, її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, стан розробленості, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Далі подається загальна характеристика роботи магістра у такій послідовності: актуальність проблеми, що зумовила вибір теми дослідження (формулюється доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки шляхом критичного аналізу та порівнянням з попереднім розв'язанням проблеми);об'єкт дослідження (процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення);предмет дослідження (міститься в межах об'єкта – саме на нього повинна бути спрямована увага, оскільки він визначає тему кваліфікаційної роботи);мета і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети; методи дослідження, використані для досягнення поставленої мети; матеріал дослідження і його обсяг, використаний для досягнення поставленої мети; наукова новизна (коротка анотація нових положень або рішень, запропонованих автором особисто, з обов'язковою вказівкою на відмінність цих положень від уже відомих);практичне значення одержаних результатів.

3. Основна частина складається з розділів (підрозділів, підпунктів тощо), у яких дають: огляд спеціальної літератури (з особливим наголосом на літературу останніх років та іноземними мовами) і вибір напрямів досліджень (загальний обсяг огляду не повинен перевищувати20 % обсягу основної частини роботи); аналіз і результати власних досліджень автора з

обов'язковим висвітленням того нового, що він вносить у розробку проблеми.

Кожен розділ починають з нової сторінки. У розділах основної частини подають: огляд літератури з теми(назва змістовного блоку може варіюватися залежно від предмета й цілей дослідження), аналіз ситуації з проблеми, опис здійснених досліджень і розробок та застосованих при цьому методик, відомості про локальні результати досліджень і розробок, опис шляхів розв'язання проблеми, пропозиції та рекомендації, узагальнення результатів дослідження. На початку в аналітично-дослідницьких частинах роботи автор досліджує історичні джерела з проблеми, причини її існування, аналізує можливі негативні наслідки невирішення проблеми, досвід розв'язання аналогічних проблем в Україні та за кордоном. Для цього залучаються вітчизняні та закордонні літературні джерела, огляди преси, законодавчі та нормативні акти, результати попередніх досліджень, статистична та інша інформація.

Аналіз літератури повинен бути не описовим і констатуючим, а критичним, орієнтованим на пошук шляхів розв'язання проблеми і презентувати власну позицію автора стосовно позиції інших дослідників. Для запобігання плагіату обов'язковим є посилання на використані джерела згідно з діючими правилами. У разі виявлення випадків плагіату робота не допускається до захисту, оскільки не може бути оцінена позитивно.

У частинах роботи, що мають проєктно-результатний характер, на підставі проведеного аналізу і виконаних досліджень описуються розробки, систематизуються аргументи і факти, будуються моделі, схеми, здійснюються розрахунки, формулюються і описуються напрями розв'язання проблеми.

Виклад матеріалу підпорядковують провідній ідеї, визначеній автором, яка випливає з предмета дослідження та цілей роботи. Треба прагнути до того, щоб кожен розділ був закінченою частиною дослідження. Бажано, якщо можна, рівномірно розподілити основний матеріал за розділами і підрозділами основної частини роботи.

4. Загальні висновки мають містити стисле викладення теоретичних і практичних результатів, отриманих автором дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень у певній галузі. Для дотримання бажаного стилю висновків корисно застосовувати в пунктах висновків такі слова та вислови: *проаналізовано..., встановлено..., виявлено..., що дозволило..., доведено..., показано..., розроблено..., отримано..., запропоновано..., рекомендовано..., вважається за доцільне* ... тощо.

5. У списку використаних джерел наводяться лише ті джерела, на які зроблено посилання. Його складають в алфавітному порядку відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи. У ньому повинні переважати новітні видання.

6. Додатки наводяться в кінці роботи після списку джерел. До них включають допоміжний матеріал, необхідний для повноти сприйняття

роботи магістра (таблиці, графіки, глосарії, методи, ілюстрації), і позначають не цифрами, а літерами (Додаток А, Б тощо) у правому верхньому кутку.

Типові недоліки і помилки у кваліфікаційній роботі:

- ✔ зміст кваліфікаційної роботи не відповідає плану або не розкриває тему повністю чи в її основній частині;
- ✔ сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта;
- ✔ мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження;
- ✔ автор не виявив самостійності, робота являє собою компіляцію або плагіат;
- ✔ не зроблено глибокого і всебічного аналізу сучасних офіційних і нормативних документів, нової спеціальної літератури з теми дослідження (останні 2–10 років);
- ✔ аналітичний огляд вітчизняних і зарубіжних публікацій з теми роботи має форму анотованого списку і не віддзеркалює рівня досліджуваності проблеми;
- ✔ кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням;
- ✔ у роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал;
- ✔ бібліографічний опис джерел у списку використаних джерел наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту;
- ✔ як ілюстраційний матеріал використано таблиці, діаграми, схеми, запозичені не з першоджерел, а з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті;
- ✔ обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з помилками.

6. СИСТЕМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, ФОРМУВАННЯ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ.

За результатами виконання завдань практики та успішного захисту на звітній конференції, здобувач отримує **підсумкову оцінку**.

Підсумкова оцінка переддипломної практики нараховується за накопичувальним принципом і є сумою таких компонентів:

Вид роботи	**Максимальна кількість балів**
Складання первинного бібліографічного списку за темою дослідження	10
Створення презентації за одним із ключових питань майбутньої кваліфікаційної роботи	20
Написання тез доповіді/ статті за темою роботи (2 сторінки)	20
Залік	

Презентація звіту	25
Відповіді на питання	25
Загальна кількість балів	100

Основні критерії оцінки якості написаних наукових тез/статті:
1) актуальність та адекватність поданої інформації;
2) дотримання наукового стилю та структурованість;
3) лексична та граматична правильність;
4) наявність публікаційного примірника наукових тез чи статті.

Захист результатів практики на заліку

Кількість балів	Оцінка	Критерії оцінювання
25-23	Відмінно	Якщо презентація і відповіді на запитання вірні й повні. Звіт про результати практики оформлений без зауважень
22-18	Добре	Якщо презентація недостатньо повна, а відповіді недостатньо вірні або викладені з незначними помилками. Звіт про результати практики оформлений з незначними помилками.
17-11	Задовільно	Якщо презентація неповна, а відповіді в основному вірні, але викладені зі значними помилками. Звіт про результати практики в оформленні має грубі порушення.
10-0	Незадовільно	Якщо презентація не підготовлена або не розкриває суті проведеної роботи. Звіт про результати практики неоформлений

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg

7. ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ.

Завдання до контрольного заходу складаються з:

• виконання всіх видів робіт (складання первинного бібліографічного списку за темою дослідження; створення презентації за одним із ключових питань майбутньої кваліфікаційної роботи; написання тез доповіді/ статті за темою роботи;

• оформлення звіту про результати практики;

• написання звіту.

Вимоги до звіту

Звіти оформляються відповідно до ДСТУ 3008:2005 або методичних рекомендацій, розроблених на його основі, виконується у Microsoft Word та презентується у Microsoft PowerPoint, або Microsoft PowerPoint Mobile, Google презентації та інших програмах та застосунках.

8. ПІДВЕДЕННЯПІДСУМКІВПРАКТИКИ

Підведення підсумків та узагальнення результатів переддипломної практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів), за участі керівників від університету, представників деканату та членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше ніж за три дні по контрольного заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.) розроблені презентації. Звітна презентація погоджується з керівником від університету та містить скріншоти результатів виконання завдань програми практики.

Після захисту, членами комісії/керівниками від університету/гарантами **за бажанням** можуть бути поставлені питання (1-2 питання) за результатами проходження здобувачем практики.

9. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні

1. Постанова КМ України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» від 23.03.2016р. №261/https://zakon.rada.gov.ua/
2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Інформація та документація). – З внесеними поправками. URL: http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf
3. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень : [навчальний посібник] / О.В. Крушельницька. К. : Кондор, 2019. 192 с.
4. Літнарович Р.М. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / МЕГУ ім. С. Дем'янчука ; Р.М. Літнарович, О.В. Кубай. Рівне : Вид-во МЕГУ ім. С. Дем'янчука, 2020. 44 с.
5. Навчально- й науково-дослідна робота студентів-філологів (реферат, курсова, випускна робота з української мови та методики її навчання) : навчально-методичний посібник для студентів / М.І. Пентилюк, І.В. Гайдаєнко, Т.Г. Окуневич та ін. К. : Ленвіт, 2020. 120 с.

6. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / О. М. Сінчук, Т. М. Берідзе, М. Л. Барановська, О. В. Данілін, Д. О. Кальмус. Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2022. – 196 с.
7. Пентилюк М.І., Олексенко В.П., Гайдаєнко І.В., Окуневич Т.Г. Навчальной науково-дослідна робота студентів-філологів: навчальнометодичний посібник для студентів. Вид. 2-е, переробл. й доповн. Херсон: Айлант, 2020. 158 с
8. Ясіновська О. Наукова робота студентів-лінгвістів: навчальнометодичний посібник. Вид. 2-ге, виправлене і доповнене. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 356 с. https://independent.academia.edu/OksanaYasinovska

Додаткові

Інтернет-ресурси

9. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF
10. Закон України «Про освіту». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19
11. Закон України «Про повну загальну систему освіти». URL: https://zakon.rada. gov.ua/laws/show/463-20
12. Реєстр наукових фахових видань України. URL: http://nfv.ukrintei.ua/
Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. www.nbuv.gov.ua
13. Закон “Про вищу освіту” // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Tex